

Vahid MƏHƏRRƏMOV

**Əgər ədəbiyyatı nəhəng bir
ağaca bənzətsək, kitablar onun
budaqları, vərəqlər həmin ağa-
cın yarpaqlarıdır.**

Şair, jurnalist Murad Qoçuoğlunun "Bir az gecikəndə" adlı kitabında müxtəlif illərdə yazdığı şeirləri toplanıb. Bu, şairin ilk kitabıdır.

Mənali şeir həmişə oxucunun zövqünü oxşayır, onu düşündürür. Şair sözü çox müqəddəsdir. Böyük rus tənqidçisi V.Q.Belinski yazılırdı: "Şair özü də yüksək və müqəddəs bir sözdür. Bu sözde ölməyən bir şöhrət vardır". İstedadlı şair, yazıçı sözdən bütün zamanlarla səsləşən əbədi bir qala ucaltmalıdır.

Murad Qoçuoğlunun şeirləri müxtəlif mövzuların üstüne işləşir. Ürəyinin dərinliyindən sözüllüb gələn şeirləri ilə oxucuları mənəvi saflığa, paklığı, kamilliyyətə çağırır. Şairin yaradıcılığında vətənpərvərlik, torpaq sevgisi, yurda məhəbbət mövzulu şeirləri de oxucunun diqqətini çəkir. Hiss olunur ki, müəllifin ürəyi Vətən məhəbbəti ilə döyüñür. Bu baxımdan "Vətən ürəyimdən başlanır

Könlüm şeir istayıır

"Vətən ürəyimdən başlanır mənim"

mənim" şeiri düşündürür. Bəzən yaradıcı adamlar arasında "Hardan başlanır Vətən?" mövzusunda müzakirə və mübahisələr olur. Hər kəs bu suala fərdi düşüncə tərzi ilə yanaşı. Murad Qoçuoğlu isə bu suali özünəməxsus və çox dəqiq şəkildə "Vətən ürəyimdən başlanır mənim", - deyir. Şair ürəyini Vətənin bir parçası hesab edir.

Muradın yaradıcılığında diqqəti cəlb edən üstün cəhət onun şeirlərindəki poetiklik, səmimilik və axılıqlıdır. Bu üç amil harmoniya yaradaraq şeirlər daha da oxunaqlı və poetik olmasını təmin edib. Şairin şeirlərini oxuduqca sanki çayın axdığını eşidir, yarpaqların piçiltisini dinleyir, şəlalənin şırtısına qulaq kəsilirsən:

**Vətənmış ürəkdə çəkdiyim ağrı,
Vətənmış canımda yaşıyan həsrət.
Torpağın ağrısın, daşın ağrısın,
İllərlə qanımda daşıyan həsrət.**

Vətən yalnız onu sevənlərin, göz bəbəyi kimi qorumağa hazır olanların ürəyindən başlanır. Şair bu misraları ilə həm də onu demək istəyir ki, ürək kimi Vətən də bütövdür.

**Səni qarış-qarış dolanıb, Vətən,
Bir gün torpağına qarışmağım var,**

- Şairin bu misralardan ürəyimizə, qəlbimizə misqal-misqal, zərrə-zerrə Vətən sevgisi süzülür. Vaxt ötdükcə, zaman keçdikcə bu zərrələr göllərə, dənizlərə və okeanlara çevrilib torpağa hopur. Sonra da torpaqdan Vətən sevgisi cücərir. Şeirin sonrakı bəndində bu misraları oxuyurq:

**...Məndən kimliyimi soruşan naşı,
Sərhəd dirəklərin gözüümə soxma,
Vətən ürəyimdən başlanır mənim.**

Əgər şeir ilk misralarından oxucunu sehrləmirse, onu həyata, mübarizəyə səsləmirse, onu düşündürmərsə, deməli, zəifdir. Deməli, şair zamanın nəbzini tuta bilməyib. Köləndiyi mövzunu yətərinçə əhatə etməyi bacarmayıb. Demək istədiklərini oxucusuna uyğun formada, münasib deyimlərə çatdırmayıb. Sözün gücündən, qüdretindən yaxşı bəhrelənməyib. Böyük mütəfəkkir Filippo Marinetti şeire yüksək qiymət verərək yazdı: " Şeir insanın başına sığal çəkməməlidir. Şeir insanı ovundurmaq üçün deyil. Şeir insanı ən çətin mübarizələrə sövq etməlidir." Çox gözəl deyimdir. Doğrudan da, şeir insanın başını sığallayıb ona lay-lay calmaq üçün deyil. Murad da şeirlərində oxucula-

ra ali hissələr aşılamağa çalışır.

Murad Qoçuoğlunun "Vətən, bağışla bizi..." şeiri də məzmun və forması ilə diqqət çekir. Bu şeiri bir şairin poetik etirafına da bənzətmək olar. Həmin şeirdən bir bənd diqqətimi daha çox cəlb etdi:

**...Ataya oğulluq etməyənlərin,
Vətənə oğulluq keçir könlündən...**

Müşahidələr çox dəqiqdır. Həyatda be'lələri az deyil. Ona görə də şair insanları ayıq olmağa səsləyir ki, be'lələrinin təsir dairəsinə düşməsinlər. Müəllif bu şeirində zaman-zaman səhvərimizə də güzgü tutur. Yalandan "Vətən, Vətən" - deyib kürsüye dırmaşanların iç üzünü açıb, maskasını yırtmağa çalışır. Vaxtında lazımlı addımlar atmadığımıza görə Vətəndən üzr isteyir.

**İzin ver, gözünün yaşına dönüm,
Sənin torpağına, daşına dönüm,
Günah bizimkidir, səbrin böyükdür,
Sən ki, anamızsan, başına dönüm,
Vətən, bağışla bizi...**

Şair ürəyinin rahat günü, sakit anı olmur. O daim düşünür, daşınır. Bulaq kimi qaynayır, aşılıb daşır. Daim yeni mövzu və formalar

axtarır.

Muradın "Adsız qalıb həle de..." şeiri Qarabağ müharibəsində itkin düşənlərə həsr olunub. Şair onlara müraciətlə yazır:

**Qayıtsa da şəhidlərin adları,
Adsız qalan igidlərlə neyləyək?**

Hiss edirsən ki, şair ürəyi Qarabağdan, eləcə də erməni qəsbkarlarının tapdağı altında olan başqa bölgələrimizdən çox narahatdır. Murad əmindir ki, cəsur oğullarımız tezliklə Qarabağımızı geri qaytaracaq. Üçrəngli bayraqımız Xankəndinin, Şuşanın səmalarında dalgalanacaq.

**Qarabağda bayraqımız ucalar,
Bizim olar son döyüsdə qələbe,**

- deyir Murad Qoçuoğlu. Bu masralar hamımızın istəyini ifadə edir. Şairin bu istəyi ne qədər müqəddəsdir! Təbiidi ki, dilinə getirdiyi bu misralar şairin ürəyindən keçən arzu və istəyidir. Biz də bu isteklərə qoşularaq şaire yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıraq.

"Deyilən söz yadigardır" - deyirdi Səməd Vurğun. Oxuduğum, yaddaşımda qalası bir iafadə könlüme yatdı: "Vətən ürəyimdən başlanır mənim".